

Utbildningsinspektion i Kareby skola, grundskola F-6

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av utbildningsresultaten.....	2
Bedömning av verksamheten	3
Bedömning av förutsättningarna för utbildningen.....	5

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Kareby skola den 20 april 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Kareby skola dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Kareby skola intervjuades elever, lärare, skolledare samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i samtliga årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Beskrivning av skolan

Kareby skola	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	102
Förskoleklass	22
Grundskola	151

På Kareby skola finns förskoleklass, årskurserna 1–6, två fritidshem, en så kallad fritidsklubb samt en kommungemensam grupp för elever med Asperger- och autismproblematik.

Skolan har anor från 1868 och är belägen cirka fem kilometer norr om Kungälv's tätort. Lokalerna består av en huvudbyggnad som inrymmer den större delen av skolans verksamhet. Därutöver finns tre mindre närliggande byggnader där årskurs 4, förskoleklassen samt eleverna med Asperger- och autismproblematik har sin huvudsakliga undervisning.

Enligt skolans kvalitetsredovisning består upptagningsområdet till större delen av landsbygd med spridd villabebyggelse. På skolan finns för närvarande ingen elev med annat modersmål än svenska.

Grundskolan arbetar i åldershomogena klasser. Enligt skolans kvalitetsredovisning blandas årskurserna vid temaarbeten och under olika samarbetsprojekt.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Kareby skola och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att eleverna vid Kareby skola utvecklar kunskaper enligt de nationella målen i ämnena svenska, engelska och matematik. Eleverna är trygga och utvecklar demokratiska kompetenser och värderingar.

Det finns däremot enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Skolan bör arbeta för att eleverna skall få ökad kännedom om målen i samtliga ämnen.
- Skolan bör utveckla den systematiska uppföljningen och utvärderingen av elevernas kunskapsutveckling i övriga ämnen än svenska, engelska och matematik.
- Skolans kvalitetsarbete bör utvecklas.

Inspektörerna bedömer också att nedan angivna brister snarast skall åtgärdas.

- Särskilt stöd erbjuds inte alla elever som har svårigheter i skolarbetet (4 kap. 1 § skollagen och 5 kap. grundskoleförordningen).
- Eleverna får ingen undervisning i ämnet hem- och konsumentkunskap före utgången av årskurs 5 vilket medför att eleverna inte ges möjlighet att nå målen i ämnet i årskurs 5 (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, förordningen om kursplaner för grundskolan och bilaga 3 till skollagen).

Bedömning av utbildningsresultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt målen i skollagen och i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, avsnitten 2.1 och 2.2 samt de nationella kursplanerna.

Kunskaper

Elevernas kunskapsutveckling i ämnena svenska, matematik och engelska följs genom exempelvis återkommande diagnoser och nationella prov. Inspektörerna har tagit del av resultaten från de senaste fyra läsåren vilka visar att skolan har en god måluppfyllelse i de nationella proven. Detta då i princip samtliga elever klarar målen i ämnena svenska, engelska och matematik.

Enligt lärarna har de en god bild av elevernas kunskapsutveckling även i övriga ämnen. Däremot görs ingen systematisk kunskapsuppföljning i relation till nationella mål att uppnå avseende övriga ämnen. Inspektörerna kan därför inte bedöma måluppfyllelsen i dessa ämnen. Detta behandlas utförligare längre fram i denna rapport.

Normer och värden

Inspektörerna bedömer att det råder en trygg och god stämning på skolan. Kränkningar förekommer i princip aldrig enligt samtliga intervjuade och eleverna tar ansvar för sin miljö och för varandra.

Eleverna uppger att de genom skolans elevråd har inflytande över sin fysiska arbetsmiljö. Däremot är elevernas kännedom om målen, begränsat enligt inspektörernas bedömning. Detta behandlas utförligare längre fram i denna rapport.

Bedömning av verksamheten

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

Kareby skola har ett elevråd bestående av två elever från varje klass. Deras roll är att kanalisera synpunkter och förslag från respektive klass. Eleverna är nöjda med hur elevrådet fungerar och anser att de vuxna lyssnar på dem och att de får gehör för en del av sina förslag. Inspektörerna gör också bedömningen att systemet för elevernas formella inflytande fungerar bra.

Enligt Lpo 94 skall eleverna känna till vilka målen för utbildningen är. Vid inspektörernas intervjuer framkommer att eleverna i allmänhet inte är medvetna om att det finns mål för utbildningen. De har dock stort förtroende för sina lärare och säger att de lär sig saker men kan inte relatera till vilka mål de skall nå. Inspektörerna bedömer att lärarna arbetar och undervisar mot målen men att skolan bör utveckla arbetet med att tydliggöra målen för eleverna.

Skolan har utarbetade rutiner för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Det arbete som skolan bedriver beskriver skolan i ett dokument benämnt Mobbningsplan. Skolverket vill uppmärksamma skolan på att det från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67). Den nya lagens ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Skolan är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan. I planen skall åtgärder redovisas och den skall följas upp varje år. Vid inspektionstillfället hade Kareby skola ett handlingsprogram mot kränkande behandling benämnt Mobbningsplan som senast reviderades år 2003. I den beskrivs skolans förebyggande arbete och åtgärder för att förhindra mobbning. Programmet behandlade dock inte annan form av kränkande behandling. Inspektörerna förutsätter att skolan beaktar alla former av kränkande behandling i sitt fortsatta arbete.

Individanpassning, individuell studieplanering och stöd

Enligt både rektorn och lärarna har skolan på ett tidigt stadium relativt bra vetenskap om vilka elever som är i behov av särskilt stöd. Detta sker bland annat genom de genomgångar som klassföreståndaren har med elevvårdsteamet. Det stöd eleverna får ges huvudsakligen inom klassens ram. Samtidigt medger rektorn och lärarna att samtliga elever i behov av särskilt stöd inte får det i tillräcklig omfattning. Detta kan enligt lärarna och rektorn delvis förklaras med brist på resurser och att handledningen av lärarna tidvis saknas. Mot bakgrund av rektorns och lärarnas uppgifter bedömer inspektörerna att skolan inte lever upp till kravet om att särskilt stöd skall ges till elever i behov av detta.

Inspektörerna vill också uppmärksamma skolan på att vissa elever framhöll att de elever som kunskapsmässigt ligger långt framme inte alltid utmanas i sin undervisningssituation.

Utvärdering av lärandet

Som tidigare nämnts genomförs nationella prov i ämnena matematik, engelska och svenska. Enligt lärarna görs också kontinuerliga diagnoser i främst matematik och svenska för att följa och utvärdera elevernas lärande. Därutöver görs andra skriftliga prov och lärarna säger att de är trygga i att de vet om eleven når målen eller inte.

Dokumentation är ett viktigt redskap för att kunna följa elevernas kunskapsutveckling och för att kunna bedöma när stödinsatser behöver sättas in. Dokumentationen är också en viktig förutsättning för den information som skall ges under utvecklingssamtalet. Enligt inspektörernas bedömning sker uppföljningen och utvärdering av lärandet på ett bra sätt i ämnena svenska, engelska och matematik. Däremot följs och bedöms dock inte alltid elevernas kunskapsutveckling i relation till mål att uppnå i övriga ämnen. Inspektörerna bedömer därför att den systematiska uppföljningen av elevernas kunskapsutveckling i relation till de nationella målen bör utvecklas i övriga ämnen. Från och med den 1 januari 2006 ställs krav på upprättande av en individuell utvecklingsplan för varje enskild elev vid utvecklingssamtalet. Planen skall vara ett framtidsytande måldokument där viktiga utvecklingsområden lyfts fram. Inspektörerna vill fram-

hålla vikten av att skolan fortsätter sitt arbete med att upprätta individuella utvecklingsplaner för varje elev.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet skall varje skola årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning. För genomförandet av de nationella målen för utbildningen skall varje skola ha en arbetsplan som utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare. Arbetsplanen skall kontinuerligt följas upp och utvärderas.

Kareby skolas kvalitetsredovisning överensstämmer till sitt innehåll med kraven i förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet. Dock uppger såväl rektor som lärare att det är rektorn själv som skriver redovisningen och att varken lärare, elever eller föräldrar involveras i någon större utsträckning. Kvalitetsredovisningen är inte heller något dokument som anses vara till nytta för den egna verksamheten.

På skolan bedrivs dock en viss kvalitetssäkring och kvalitetsarbete på lärarnivå. Vid inspektionen har inspektörerna dock inte kunna finna att skolan som helhet bedriver ett systematiskt uppföljnings- och utvärderingsarbete i syfte att förbättra skolans verksamhet. Enligt inspektörernas bedömning ligger heller inte skolans arbetsplan som grund för ett kontinuerligt uppföljnings- och utvärderingsarbete. Skolan saknar enligt inspektörernas bedömning en samsyn av hur ett sådant kvalitetsarbete kan utformas där skolans måldokument (arbetsplan) och kvalitetsredovisning blir användbara verktyg till att bidra till att utveckla verksamheten. Inspektörernas bedömning är att skolan därför bör utveckla sitt kvalitetsarbete.

Skolledning och intern kommunikation

Kareby skola har en rektor. Han har tidigare varit både lärare och biträdande rektor på skolan och har slutfört den statliga rektorsutbildningen. Rektor är väl känd på skolan och åtnjuter förtroende från personalen.

Samtidigt framför dock både rektorn och lärarna att han är ensam i sin roll och att stöd saknas i det administrativa arbetet. Lärarna efterlyser också mer utrymme för pedagogiska diskussioner.

Inspektörerna bedömer sammantaget att skolan har en fungerande ledning och att den interna kommunikationen och ansvarsfördelningen är tydlig.

Bedömning av förutsättningarna för utbildningen

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

I ämnet hem- och konsumentkunskap finns det mål att uppnå för eleverna i årskurserna 5 och 9. Inspektörerna bedömer att fördelningen av undervisningstiden i timplanen inte ger eleverna förutsättningar att nå målen för årskurs 5 i hem- och konsumentkunskap då ämnet inte ingår i undervisningen före årskurs

6. Rektorn och lärarna bekräftar också att eleverna inte får sådan undervisning förrän i årskurs 6.

Skolans lärare har utbildning för den undervisning de huvudsakligen bedriver. Eleverna har tillgång till böcker, skrivmateriel och andra hjälpmedel som behövs för en tidsenlig utbildning och för att nå målen enligt inspektörernas bedömning.

Inspektörerna bedömer att skolan inte lever upp till kravet på tillgång till undervisning i ämnet hem- och konsumentkunskap. I övrigt är inspektörernas bedömning att tillgången till utbildning, personal, lokaler samt materiel ger eleverna förutsättningar att nå målen i utbildningen.

Datum	Ort
2006-12-19	Göteborg

Patrik Nystedt

Anna Wide